

Bokføring av naturskade etter ny forskrift

Innhold

<u>Bokføring av naturskade etter ny forskrift</u>	1
<u>1. Bakgrunn</u>	1
<u>2. Skadeårgang 2024 og tidligere</u>	1
<u>3. Skadeårgang 2025 og senere</u>	2
<u>3.1 Selskaper med avsatt naturskadekapital i eget regnskap</u>	2
<u>3.2 Selskaper uten avsatt naturskadekapital i eget regnskap</u>	6
<u>4. Spesielt om kompensasjon for medlemmenes administrasjonskostnader</u>	8

1. Bakgrunn

I forbindelse med endring av naturskadeforsikringsloven om etablering av et felles naturskadekapitalfond i Norsk Naturskadepool, ble det vedtatt en ny tilhørende forskrift om naturskadeforsikring. Ny lov og forskrift om naturskadeforsikring trer i kraft fra 1.1.2025. Dette dokumentet inneholder en **anbefalt løsning** for hvordan endringene skal påvirke bokføring av naturskadekapital. Diskontering av avsetninger er ikke hensyntatt i denne løsningen.

Definerende for prinsippet er Stortingsproposisjon side 25-26:

«Lovforslaget om etablering av en felles naturskadekapital i Norsk Naturskadepool går konkret ut på at i **skadeårganger med positiv saldo** skal et medlem av skadepoolen overføre sin andel av saldoen til poolens naturskadekapital. I **skadeårganger med negativ saldo** skal medlemmets andel av den negative saldoen dekkes av poolens naturskadekapital.»

Retten til skadeutligning av en skadeårgang opphører etter ti år, jf. Forskrift om naturskadeforsikring § 33 første ledd. Siden skadeårgangens saldo først vil foreligge ti år etter utløpet av skadeårgangen, og det skal foretas kontantoppgjør hvert år basert på en foreløpig beregning av skadeårgangens saldo, så kreves det en tolkning av teksten i loven for å få dette til i løpende bokføring. Årgangens saldo vil være definert ut fra Forskrift om naturskadeforsikring § 39.

2. Skadeårgang 2024 og tidligere

Ut fra Forskrift om naturskadeforsikring § 50 femte ledd er det klart at skadeårganger før 2025 skal føres etter reglene i forskrift 21. desember 1979 nr. 3420 om instruks for Norsk Naturskadepool. Det vil i korthet si at:

Avviklingsgevinst eller -tap føres som vanlig i resultatregnskapet og vil øke eller minske naturskadekapitalen.

Naturskadekapital som er avsatt etter Forskrift om instruks for Norsk Naturskadepool tilhører foretaket, og skal utelukkende anvendes til dekning av fremtidige naturskader, jf. forskrift om naturskadeforsikring § 41. Se også punkt 3.1 for bruk av allerede avsatt naturskadekapital for skadeårgang 2025 og senere.

3. Skadeårgang 2025 og senere

Det bør opprettes en ny konto for naturskadekapital for skadeårganger fra 2025 og utover for å skille dem fra den gamle ordningen. Det kan ikke bygges opp ytterligere naturskadekapital for skadeårgang 2025 og senere. Saldo må til enhver tid være negativ ved tap, eller null ved overskudd for årgangen. Det er nødvendig å føre fondsendringer separat for hver skadeårgang.

Det vil i en periode inntil det sentrale fondet har nådd en størrelse på 4 milliarder kroner være et skille mellom selskapene som har avsatt naturskadekapital, og selskapene som ikke har avsatt egen naturskadekapital.

I korte trekk innebærer det at i overgangsperioden må forsikringsselskaper med positiv naturskadekapital benytte denne til å dekke sin andel av årets underskudd, mens selskaper uten naturskadekapital vil få dekket sin andel av underskuddet fra det sentrale fondet.

Det følger også av naturskadeforsikringsloven § 4 tredje ledd at dersom skadepoolens naturskadekapital ikke tilstrekkelig til helt eller delvis å dekke underskuddet, skal medlemmet selv dekke sin andel av det gjenstående underskuddet.

3.1 Selskaper med avsatt naturskadekapital i eget regnskap

Frem til og med skadeåret som poolens naturskadekapital har nådd en størrelse på fire milliarder kroner må medlemmer som har avsatt naturskadekapital i sitt regnskap dekke underskudd av egen naturskadekapital før det kan kreve underskudd dekket av poolens naturskadekapital, jf. Naturskadeforsikringsloven § 4 fjerde ledd.

Naturskadekapital som måtte være igjen i selskapene når overgangsperioden er over tilhører selskapet, og skal utelukkende anvendes til fremtidige naturskader, jf. Forskrift om naturskadeforsikring § 41. Dersom poolens naturskadekapital i løpet av ti år etter utgangen av skadeåret hvor det nådde fire milliarder kroner faller under tre milliarder kroner, må medlemmer med avsatt naturskadekapital igjen dekke underskudd selv, jf. Naturskadeforsikringsloven § 4 fjerde ledd.

3.1.1 Inneværende skadeårgang

Dersom skadeårgangens saldo på balansetidspunktet er positiv, så fører selskapet en utgift (debet) på betalte skader tilsvarende overskuddet og balansefører samtidig samme beløp (kredit) mot en interimskonto. Når regningen fra Naturskadepoolen kommer, vil den svare til beløpet på interimskontoen som da nulles mot bank uten resultat effekt.

Hvis årgangens saldo er negativ, foretas det ingen ytterligere føring i resultatregnskapet, men naturskadekapitalen justeres ned på samme måte som skadeårgang 2024 og tidligere.

3.1.2 Ulike scenarioer i inneværende kalenderår for tidligere skadeårganger

I kalenderår 2026 og fremover må det for tidligere skadeårganger skilles mellom ulike scenarier. Følgende størrelser defineres (merk at det her er gjort en forenkling slik at Saldo2 bare påvirkes av avviklingsresultatet):

Saldo1 = årgangens saldo ved årets start
Saldo2 = årgangens saldo på balansetidspunktet.
Saldo2 = Saldo 1 + avviklingsresultat (+ er inntekt)

1a) Årgangens saldo er positiv ved inngangen til året (Saldo1) og det er avviklingsgevinst. Årgangens saldo på balansetidspunktet (Saldo2) er fremdeles positiv.

Avviklingsgevinsten nulles mot betalte skader som for inneværende år, og samme beløp krediteres interimskonto.

Betalte skader = Saldo2 – Saldo 1 (utgift)
Ingen føring mot naturskadekapital

1b) Årgangens saldo er positiv ved inngangen til året (Saldo1) og det er avviklingstap. Årgangens saldo på balansetidspunktet (Saldo2) er fremdeles positiv.

Avviklingstapet nulles mot betalte skader og det føres debet mot interimskontoen ettersom selskapet skal ha tilbake for mye betalt fra poolen.

Betalte skader = Saldo2 – Saldo1 (inntekt)
Ingen føring mot naturskadekapital

1c) Årgangens saldo er positiv ved inngangen til året (Saldo1) og det er avviklingstap. Årgangens saldo på balansetidspunktet (Saldo2) er nå negativ.

Avviklingstapet justeres mot betalte skader ned til nivå der årgangens saldo er null, mens resten av avviklingstapet må dekkes av selskapets naturskadekapital.

Betalte skader = -Saldo2 (inntekt)
Endring naturskadekapital = Saldo2 (negativ)

2a) Årgangens saldo er negativ ved inngangen til året (Saldo1) og det er avviklingsgevinst. Årgangens saldo på balansetidspunktet (Saldo2) er fremdeles negativ etter avviklingsgevinsten.

Det foretas det ingen føring i resultatet ettersom årgangens saldo fremdeles er negativ. Naturskadekapitalen økes tilsvarende avviklingsgevinsten.

Betalte skader = 0
Endring naturskadekapital = Saldo2 – Saldo1 (positiv)

2b) Årgangens saldo er negativ ved inngangen til året (Saldo1) og det er avviklingsgevinst. Årgangens saldo på balansetidspunktet (Saldo2) er positiv.

Andelen av avviklingsgevinsten som gir saldo null til skadeårgangen mot naturskadepoolen, mens den delen som gjør årgangens saldo positiv skal føres som betalte skader og mot interimskonto.

Betalte skader = Saldo2 (utgift)
 Endring naturskadepoolen = -Saldo1 (positiv)

2c) Årgangens saldo er negativ (Saldo1) og det er avviklingstap. Årgangens saldo på balansetidspunktet (Saldo2) er negativ

Det foretas ingen ytterligere føring i resultatet og hele avviklingstapet reduserer naturskadepoolen.

Betalte skader = 0
 Endring naturskadepoolen = Saldo2 – Saldo1

Med denne fremgangsmåten vil det endelige resultatet for hver årgang bare avhenge av den endelige saldo for hver årgang, og ikke hvordan denne er fremkommet (dvs. om årgangen er korrekt estimert hele veien eller om det er svingninger i avviklingen).

3.1.3 Nærmere om avregning for selskaper med avsatt naturskadepoolen i eget regnskap

Eksempel

Selskap Y har naturskadepoolen. I 2025 blir det et underskudd på 5 millioner for skadeåret. Ettersom det sentrale fondet ikke har nådd en størrelse på 4 milliarder enda belastes underskuddet på 5 millioner selskapets egen naturskadepoolen. I 2026 får selskapet et overskudd på 6 millioner for skadeår 2026. I tillegg har vi ulike scenarier for følgende utvikling av skadeår 2025 i kalenderår 2026:

a) Ytterligere avviklingstap på -2 millioner slik at saldo for skadeårgang 2025 nå er -7 millioner

	2025	2026	
2025	-5		Selskapets naturskadepoolen reduseres med 5
2026	-2	6	Selskapets naturskadepoolen reduseres med 2 og 6 overføres til Naturskadepoolen
	-7	6	

Ingen overføring til Naturskadepoolen for skadeårgang 2025 da denne fremdeles er negativ (-7)

b) Ingen endring saldo, saldo for skadeårgang 2025 er fremdeles -5 millioner

	2025	2026	
2025	-5		Selskapets naturskadepoolen reduseres med 5
2026	0	6	Selskapets naturskadepoolen uendret, 6 overføres til Naturskadepoolen
	-5	6	

Ingen overføring til Naturskadepoolen for skadeårgang 2025 da denne fremdeles er negativ (-5).

c) Avviklingsgevinst på 3 millioner slik at saldo for skadeårgang 2025 nå er -2 millioner

	2025	2026	
2025	-5		Selskapets naturskadekapital reduseres med 5
2026	3	6	Selskapets naturskadekapital øker med 3 og 6 overføres til Naturskadepoolen
	<u>-2</u>	<u>6</u>	

Ingen overføring til Naturskadepoolen for skadeårgang 2025 da denne fremdeles er negativ (-2).

d) Avviklingsgevinst på 6 millioner slik at saldo for skadeårgang 2025 nå er +1 million

	2025	2026	
2025	-5		Selskapets naturskadekapital reduseres med 5
2026	6	6	Selskapets naturskadekapital øker med 6 og 7 overføres til Norsk Naturskadepool
	<u>1</u>	<u>6</u>	

Saldo for skadeårgang 2025 er nå positiv (1) og overskuddet på 1 overføres til Naturskadepoolen.

3.1.4 Oppsummering selskaper med avsatt naturskadekapital i eget regnskap

For selskaper *med naturskadekapital* (som ikke får dekket negativ saldo av det sentrale fondet inntil fondet når en størrelse på 4 milliarder NOK, eller dersom poolens naturskadekapital i løpet av ti år etter utgangen av skadeåret hvor det nådde fire milliarder kroner faller under tre milliarder kroner) kan dette kompakt skrives slik:

I resultatet:

$$\text{Betalte skader} = \max(\text{Saldo2}, 0) - \max(\text{Saldo1}, 0)$$

I naturskadekapitalen:

$$\text{Endring fond} = \min(\text{Saldo2}, 0) - \min(\text{Saldo1}, 0)$$

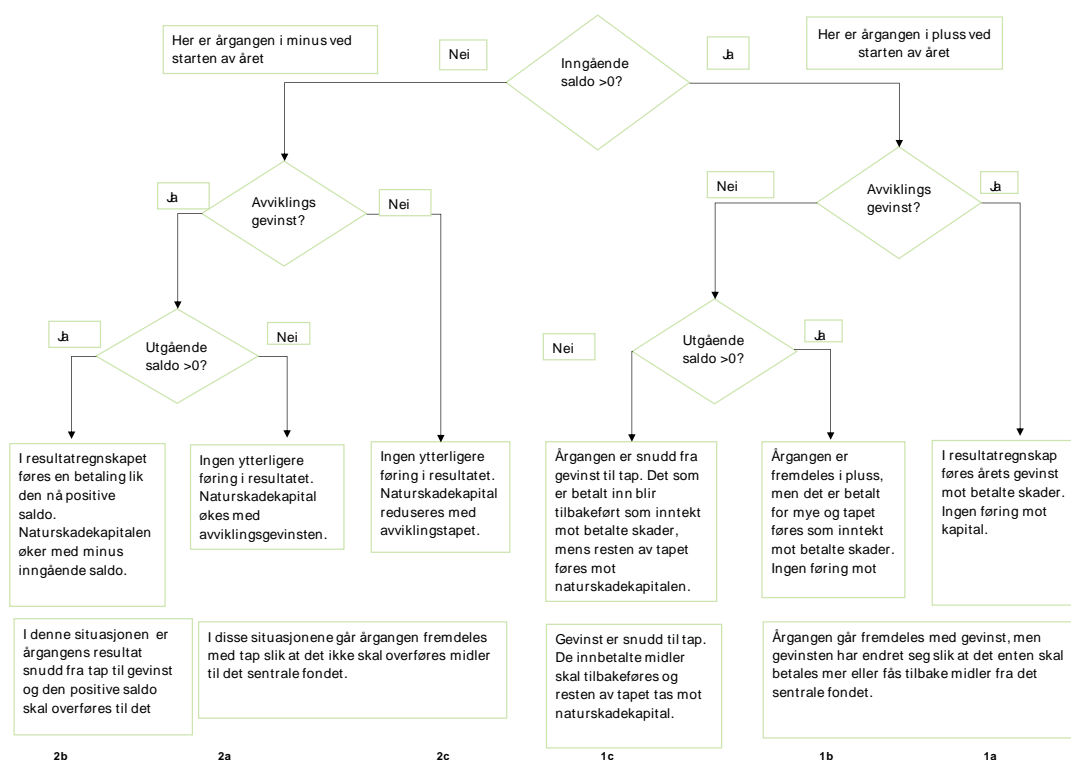
Den kumulative føringen (sum av føringer over alle regnskapsår) på årgangen er dermed:

$$\text{Betalte skader (til det sentrale fondet)} = \max(\text{Saldo2}, 0)$$

$$\text{Endring naturskadekapital} = \min(\text{Saldo2}, 0)$$

Altså er overskuddet betalt til det sentrale fondet og underskuddet er belastet naturskadekapitalen. Kumulativt vil en årgang aldri kunne øke naturskadekapitalen.

Disse formlene vil også fungere for inneværende år hvis vi setter $\text{Saldo1} = 0$ for en ny årgang. Hvis et medlem går tom for naturskadekapital under året vil dette kreve en modifisering av oppsettet.

3.2 Selskaper uten avsatt naturskadekapital i eget regnskap

3.2.1 Inneværende årgang

Dersom skadeårgangens saldo på balansetidspunktet er positiv, fører selskapet en utgift (debet) på betalte skader tilsvarende overskuddet og balansefører samtidig samme beløp (kredit) mot en interimskonto. Når regningen fra Naturskadepoolen kommer, vil den svare til beløpet på interimskontoen som da nulles mot bank uten resultat effekt.

Hvis årgangens saldo er negativ, og under forutsetning av at det er tilstrekkelig med midler i det sentrale fondet til å dekke underskuddet, så fører selskapet en inntekt (kredit) på betalte skader tilsvarende underskuddet og balansefører samtidig samme beløp (debet) mot en interimskonto. Når betalingen fra Naturskadepoolen kommer, vil den svare til beløpet på interimskontoen som da nulles mot bank uten resultat effekt. Hvis det ikke er tilstrekkelig med midler i det sentrale fondet, skal medlemmet selv dekke sin andel av det gjenstående underskuddet, som vil innebære en tapsføring over resultatet som reduserer selskapets egenkapital.

3.2.2 Nærmere om avregning for selskaper uten naturskadekapital

Eksempel

Selskap X har ikke naturskadekapital. I 2025 blir det et overskudd på 5 millioner for skadeåret, som overføres til Naturskadepoolens fond. Dersom det blir et underskudd i 2025 starter ordningen i 2026. Siden det da ikke vil være noe fond å ta av til å dekke underskuddet, må ev. underskudd i ordningen i 2025 belastes selskapets egenkapital. I 2026 får selskapet et underskudd på 6 millioner for skadeår 2026. I tillegg har vi følgende utvikling av skadeår 2025:

a) Avviklingstap på -2 millioner slik at saldo for skadeårgang 2025 nå er 3 millioner

Underskudd i 2026 legges til avviklingstap for 2025, som gir et totalt tap på 8 millioner. 5 millioner overføres fra fondet, som tømmes, og dekker deler av underskuddet. Resterende tap på 3 millioner belastes selskapets egenkapital.

	2025	2026	
2025	5		5 Overskudd: 5 overføres til Naturskadepoolen
			Underskudd: 5 overføres fra Naturskadepoolen, 3 belastes
2026	<u>-2</u>	<u>-6</u>	-8 selskapets annen egenkapital
			Underskudd: fondet er tømt og resterende tap belastes
	3	-6	-3 selskapets egenkapital

b) Ingen endring saldo, saldo for skadeårgang 2025 er fremdeles 5 millioner

Underskuddet i 2026 dekkes delvis av fondet som tømmes. 5 millioner overføres fra Naturskadepoolen og resterende tap på 1 million belastes selskapets egenkapital.

	2025	2026	
2025	5		5 Overskudd: 5 overføres til Naturskadepoolen
			Underskudd: 5 overføres fra Naturskadepoolen, 1 belastes
2026	<u>0</u>	<u>-6</u>	-6 selskapets annen egenkapital
			Underskudd: fondet er tømt og resterende tap belastes
	5	-6	-1 selskapets egenkapital

c) Avviklingsgevinst på 3 millioner slik at saldo for skadeårgang 2025 nå er 8 millioner

Underskudd i 2026 legges til avviklingsgevinst for 2025, og gir et totalt tap på 3 millioner, som overføres fra fondet og dekker hele underskuddet. Fondet har nå 2 millioner igjen til dekning av fremtidig underskudd.

	2025	2026	
2025	5		5 Overskudd: 5 overføres til Naturskadepoolen
2026	<u>3</u>	<u>-6</u>	-3 Underskudd: 3 overføres fra Naturskadepoolen
	8	-6	2 Overskudd: fondet har 2 til dekning av fremtidig underskudd

d) Avviklingsgevinst på 6 millioner slik at saldo for skadeårgang 2025 nå er 11 millioner

Underskudd i 2026 dekkes av avviklingsgevinst for 2025, og det blir ingen overføring til/fra fondet. Fondet har fortsatt 5 millioner igjen til dekning av fremtidig underskudd.

	2025	2026	
2025	5		5 Overskudd: 5 overføres til Naturskadepoolen
2026	<u>6</u>	<u>-6</u>	0 0 i resultat: Ingen overføring til/fra Naturskadepoolen
	11	-6	5 Overskudd: fondet har 5 til dekning av fremtidig underskudd

e) Avviklingsgevinst på 8 millioner slik at saldo for skadeårgang 2025 nå er 13 millioner

Underskudd i 2026 legges til avviklingsgevinst for 2025, og gir et totalt overskudd på 2 millioner, som overføres til Naturskadepoolens fond. Fondet har nå 7 millioner til dekning av fremtidig underskudd.

	2025	2026	
2025	5		5 Overskudd: 5 overføres til Naturskadepoolen
2026	8	-6	2 Overskudd: 2 overføres til Naturskadepoolen
	13	-6	7 Overskudd: fondet har 7 til dekning av fremtidig underskudd

For selskaper både med og uten naturskadekapital er prinsippet at resultatet kun skal være avhengig av endelig saldo for årgangen, og ikke hvordan denne beveger seg underveis. Hver skadeårgang føres som en reskontra til den er endelig oppgjort etter 10 år, og det avregnes fortløpende inntil 10 skadeårganger i forbindelse med transaksjoner mot fondet.

3.2.3 Oppsummering selskaper uten avsatt naturskadekapital i eget regnskap

For selskaper *uten naturskadekapital* vil formelen forenkles til

$$\text{Betalte skader} = \text{Saldo}_2 - \text{Saldo}_1$$

Dette er under forutsetning av at det til enhver tid er midler i det sentrale fondet til å dekke underskudd, siden over- og underskudd behandles symmetrisk i dette tilfellet. Hvis det ikke er tilstrekkelig med midler i det sentrale fondet, oppstår det også et spørsmål om prioritet av fordringer, hvor eldste skadeårgang får høyeste prioritet ved avviklingstap.

4. Spesielt om kompensasjon for medlemmenes administrasjonskostnader

Forskrift om naturskadeforsikring § 39 lister opp 9 ulike poster som til sammen definerer årgangens saldo og dermed om det er over- eller underskudd. Punkt 1 er premieinntekt som selskapene selv kjenner, punkt 2-8 er poster som vil fremgå av månedlige avregninger fra Norsk Naturskadepool, mens punkt 9 er «kompensasjon for medlemmenes administrasjonsutgifter». I samme forskrift § 38 fremgår det at det enkelte medlems administrasjonskostnader skal for hver enkelt skadeårgang kompenseres med 0,005 promille av medlemmets samlede brannforsikringssummer per 1. juli i skadeåret.

Det er ingen faktisk kontantstrøm fra Norsk Naturskadepool til hvert enkelt selskap for administrasjonskostnader. At selskapene blir kompensert betyr i praksis at dette beløpet kan trekkes fra i beregning av overskudd eller øke underskudd og dermed flyttes til egenkapital.

Frem til juli vil årets beløp ikke være kjent, og det vil være opp til hvert enkelt selskap hvordan et estimat for årets administrasjonskostnader skal beregnes. For eksempel kan man bruke samme formel basert på en estimert forsikringssum for året, eller man kan basere prognosen på forfalt eller opptjent premien kalibrert med aktuell rate.